

«Biodiversity: research and conservation» — новий польський ботанічний часопис

Biodiversity: research and conservation. — ed. b. jackowiak. — 2006. — Vol. 1—2, 3—4. — Adam Mickiewicz University, Poznan, Poland

Бурхливий розвиток досліджень з біорізноманітності та охорони природи, яким характеризується кінець ХХ — початок ХХІ століть, необхідність швидкого оприлюднення багатьох матеріалів, накопичених у результаті цих досліджень, зумовили появу численних періодичних видань різного рангу. Серед великої кількості сучасних ботанічних журналів, започаткованих останнім часом, позитивно виділяється новий польський часопис «Biodiversity: Research and Conservation», заснований кафедрою систематики рослин Познанського університету ім. А. Міцкевича. Його поява була важливою, відповідальною і водночас приємною подією в житті не тільки ботаніків цього наукового осередку чи ботанічної громади Польщі, а й усієї світової спільноти, оскільки уже з перших двох номерів, з якими ми мали нагоду ознайомитися, видно, що в ньому висвітлюються найактуальніші проблеми вивчення флористичної різноманітності та її охорони. У 2006 р. було опубліковано по два спарені номери журналу — Т. 1—2 і 3—4, які люб'язно надіслали нам колеги-ботаніки з Познанського університету, за що висловлюємо їм щире подяку.

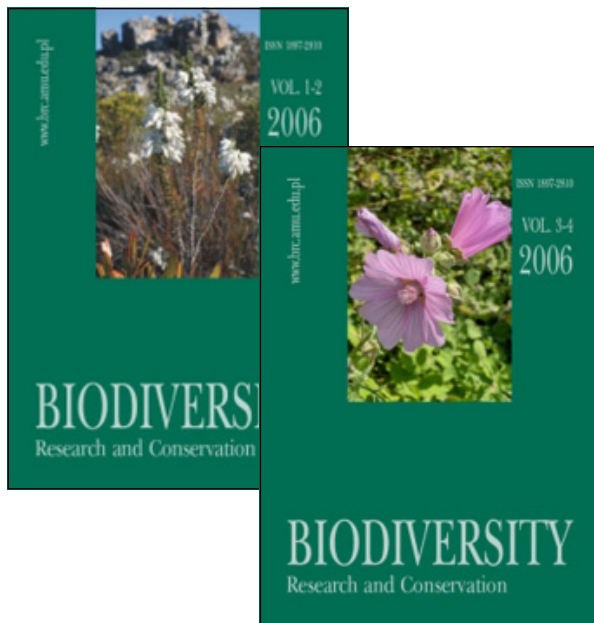
За складом редакційної колегії можна очікувати, що журнал буде публікувати цікаві, фахові, високої якості статті. Головним редактором часопису є відомий польський дослідник, еколог, флорист та геоботанік проф. д-р Богдан Яцков'як з Познанського університету

(В. Jaskowiak), відомий своїми оригінальними дослідженнями з екології міста та інвазійних рослин; його заступником є флорист та систематик д-р Збігнев Целка (Z. Celka), який займається систематикою роду *Malva* L. та флорою і рослинністю давніх поселень. До редакційної ради увійшли відомі польські та зарубіжні — німецькі, австрійські, швейцарські, словацькі — вчені, зокрема, директор Інституту дендрології ПАН у Курніку, проф. А. Боратинський (A. Boratyński), директор

Інституту ботаніки ім. В. Шафера ПАН у Кракові проф. З. Мірек (Z. Mirek), проф.-емерит К. Ростанський (K. Rostacski) з Катовіце, проф. Варшавського університету Б. Суднік-Войциковська (B. Sudnik-Wujcikowska), директор Інституту ботаніки Ягелонського університету, проф. А. Зайонц (A. Zajonc), проф. В. Жуковський (W. Ćukowski), директор Інституту екології Технічного університету в Берліні І. Коварик (I. Kowarik), проф. Е. Ландолт (E. Landolt) із Швейцарії, проф. Г. Греберр (G. Grabherr) з Віденського університету, проф. В. Феракова (V. Ferakova) з Інституту ботаніки Словацької АН та ін. З більшістю з них українські вчені добре знайомі — за зустрічами на наукових форумах, спільними дослідженнями та публікаціями, а також підтримують дружні стосунки.

Журнал публікує оригінальні результати досліджень квіткових рослин, мохів, водоростей, грибів, які групуються за чотирма напрямками: а) мінливість, таксономія та філогенія; б) хорологія; в) екологія; г) охорона природи.

У першому та другому номерах рецензованого часопису опубліковані результати оригінальних досліджень польських ботаніків з таксономії, філогенії та еволюції, морфологічної та генетичної мінливості, фітогеографії, екологічної приуроченості різних груп квіткових рослин, флори та рослинності окремих регіонів, різних аспектів їх антропогенної трансформації, а також охорони, збереження та відтворення вразливих видів рослин. Особливу увагу приділено вивченню представників родини *Orchidaceae* (D. Szlachetko et al.; J. Mytnik-Ejsmont, P. Rutkowski; D. Szlachetko, M. Gyrniak; H. Margoska; M. Gyrniak et al.; M. Sitko et al.; M. Kwiak et al., D. Сієньцілка) та роду *Erica* L. (P. Szkudlarz), морфологічній мінливості роду *Hypoxis* L. (J. Willand-

Szymanska), видів *Cardaminopsis halleri* (B. Fiaikiewicz, A. Rostacski), *Malva alcea* L. (Z. Celka et al.), *Centaurea oxylepis* (Wimm. et Grab.) (T. Nowak) та ін. Досить численними є публікації результатів популяційних досліджень — на прикладі *Pinus sylvestris*, *Stipa capillata* (Wysocski et al.), *Melica transylvanica* і *M. ciliata* (M. Szczepaniak, E. Сієґлак), *Impatiens parviflora* (Комосіцка), *Phyteuma spicatum* L. (J. Sawiski et al.) та ін. Представлені в журналі хорологічні дослідження не обмежуються територією Польщі (тут дуже багато спеціальних регіональних досліджень, виконаних з використанням загальноприйнятої в Польщі карти АТРОЛ), а охоплюють й інші країни та континенти, наприклад, поширення видів роду *Oenothera* у Скандинавії (K. Rostacski), *Microcos* L., в Африці (E. Czarnicka). Цікавою з фітогеографічного погляду є праця А. Зайонца та М. Зайонц (M. Zajonc, A. Zajonc), присвячена аналізу західного елемента у флорі Польщі. Гідне місце відведено публікаціям, з питань синантропної фракції флори та інвазій окремих видів адвентивних рослин (P. Marciniuk, M. Wierzba; B. Tokarska-Guzik et al.; A. Urbish, A. Urbish). Вони висвітлюють дослідження динаміки поширення окремих видів та груп інвазійних рослин, їх участі у трансформації рослинного покриву, аналізу наслідків цього впливу на фітобіоту. Ці відомості є цікавими та корисними і для ботаніків інших країн, зокрема й України, оскільки пов'язані з проблемами довкілля, породженими глобалізацією відносин між країнами. Активне поширення та вкорінення у природні ценози, наприклад, *Acer negundo*, *Bidens frondosa*, *Conyza canadensis*, *Echinocystis lobata*, *Impatiens glandulifera*, *I. parviflora*, *Reynoutria japonica*, *Robinia pseudoacacia*, *Solidago canadensis* та інших видів, які належать до трансформерів, є спільним для багатьох країн Європи. Так само вони впливають на рослинний покрив України, спричинюючи його незворотні зміни, передусім аборигенної компоненти флори. Приємно відзначити, що у першому номері журналу надрукована стаття українського ботаніка І. Мойсієнка (Херсонський педагогічний університет) у співавторстві з польськими колегами (B. Sudnik-Wojcikowska et al.), присвячена динаміці флори лісосмуг на півдні України.

Результати вивчення рідкісних рослин публікуються в окремому розділі та містять дані як щодо стану їх популяцій, так і розробки заходів їх практичної охорони на території об'єктів природно-заповідного фонду країни.

Новий польський часопис має формат А4, нагадує «Український ботанічний журнал» 80—90-х рр. ХХ ст. На його титульній сторінці — фото рослини, яке щонаомера змінюється, наприклад, № 1—2 прикрашає зображення *Erica monsoniana* L., № 3—4 — *Malva alcea* L. Журнал виходить англійською мовою, що забезпечує суттєві переваги над іншими, оскільки є доступнішим для широкого загалу ботаніків, особливо в Західній Європі.

Окрім наукового, слід відзначити і високий поліграфічний рівень видання: якість друку, фотографій, інших ілюстрацій. Журнал публікується як у паперовому, так і в електронному варіантах (pdf-формат); з електронною версією можна ознайомитися на сайті: www.brc.amu.edu.pl.

Наприкінці кожного номера подано Правила для авторів, а також коротку інформацію про відділ таксономії рослин Познанського університету ім. - А. Міцкевича, з якої дізнаємося про історію його створення, подальшу розбудову, відомих ботаніків, які тут працювали, основні наукові здобутки тощо.

Побажаємо успіхів новому часопису, а редакційній колегії — великого портфеля цікавих і оригінальних статей, які й у подальшому триматимуть високий рейтинг журналу.

В.В. ПРОТОПОПОВА, М.В. ШЕВЕРА